Nro 48.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE DNIA 17 CZERWCA V. S. 1814. ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Wilno dnia 15go Czerwca.

Dnia 31 Maja w tuteyszym Kościele Katedralnym, a następnie we wszystkich Kościołach całey Dyecezyi Wileńskiey, odprawiło się uroczyste nabożeństwo, na podziękowanie Bogu za szczęśliwy powrót Oyca Swiętego Piusa VII do Stolicy Chrześciańskiego świata.

z Wilna dnia 17go Czerwca v. s.

Jenerał Brygady woysk Polskich Falkowski przeieżdżał tędy dnia wczorayszego Kuryerem do S. Petersburga.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

AUSTRYA.

z Wiednia 12 Czerwca n. s. N. Cesarz *Franciszek* d. 2go b. m. opuścił *Paryż* udaiąc się z powrótem do kraiow swoich. J. C. Mość miał stanąć dnia 13go w zamku *Weinzierl*, gdzie N. Cesarzowa na powitanie N. Pana dziś odieżdża.

Dnia 2go Czerwca pułk Kroatow, który się znaydował w załodze Magdeburskiey w Francuskiey służbie, po wyyściu tey załogi, w powrócie do oyczyzny, przechodził przez *Pragę*. (*z Gaz. Wied.*)

FRANCYA.

z Paryża 1go Czerwca n. st. Dnia wczorayszego o godz. 5tey po południu liczne wystrzały artylleryi ogłosiły Stolicy podpisanie pokoiu między *Francyą, Rossyą, Austryą, Anglią i Prussami.* Ta nowina wzbudziła powszechną radość, z którą się łączyło uczucie wdzięczności za to nowe dobrodzieystwo, z przywrócenia domu Burbonow na narod Francuski spływaiące.

Ciało Prawodawcze miało posiedzenie d. 30 Maja, na którém po przeczytaniu programmatu Ceremonii, z jaką Król ma przybydź w dniu 4tym Czerwca do Pałacu jego posiedzeń, Wice-Prezydent wyciągnął losem imiona 25ciu członków, którzy Króla powitać maią. — „Jeżeli jest wolno, mówi Gazeta, *Journal de Paris*, zastanawiać się poprzedniczo nad tym tak ważnym Aktem Konstytucyi, który o losie *Francyi* stanowi, tedy możemy zaręczyć, że to dzieło jest nowym zakładem mądrości i oycowskich cnót naszego ukochanego Monarchy. Co już z tych zasad naszego politycznego bytu przeszło do wiadomości powszechney, obwieszcza nam, że Władza Prawodawcza z Króla, Izby Parów, i Izby Deputowanych z Departamentow składać się będzie; że Król podaie proiekta do prawa, które w Izbie niższey publicznie, w Izbie wyższey sekretnie roztrząsane będą; że Władza Wykonawcza bez ograniczenia powierza się Królowi, że będzie uznana wolność druku, pod warunkiem sprostowania jey wykroczeń drogą sądową w Trybunałach. Król będzie mianował Parów i godność ta, podług jego wyroku, dziedziczną dla nich albo nie dziedziczną będzie. Deputowani z Departamentów będą następnie w piątey części odnawiani. —Aby módz bydź Deputowanym, potrzeba płacić naymniey 1000 frankow podatku: nie ma prawa do wybierania, kto nayminiey 300 frankow nie płaci. — Oyczysta i narodowa własność równym sposobem szanowane będą. — Pięciu członkow Izby niższey mogą podadź proiekt do prawa, który, gdy większością przyięty będzie, przechodzi do Izby Parów, i podany zostaie Królowi, a od Króla w kształcie proiektu znowu do Izby niższey powraca. — Sędziowie po swoim mianowaniu przez Króla, nie mogą bydź z urzędow złożeni. Wszystkie uprzywileiowane Trybunały, wyiąwszy Trybunał prewotalny, jeśli ten w jakim przypadku potrzebny będzie, są uchylone. — Parowie przez Parów tylko sądzeni bydź mogą — Deputowani, w swoiey Izbie oskarżeni, podlegaią sądowi Parów. W 6 tygodni przed i po sesyach swoich, wyiąwszy przypadek poymania na gorącym uczynku, deputowani nie mogą bydź aresztowani. Ministrowie o zdradę Stanu, etc. oskarżeni bydź mogą, a wtedy Izba Parów jest ich Sędzią. Każdy Francuz jest zdolny do osiągnienia wszelkich urzędów etc.

Gazeta, *Journal des Debats*, wspomina o przyaresztowaniu Mar. *Davousta*; Gazeta zaś, *Journal de Paris*, mówi tylko, iż jest pod dozorem. Słychać, że wielka część zagrabionych pieniędzy z Banku Hamburskiego znaleźdź się miała: pewny Francuz pokazał mieysce, gdzie były zakopane. Cała summa wziętey gotowizny z banku przechodzi 7,500,000 mark bankowych. (*z Gaz. Wieden.*)

z Paryża dnia 4go n. s. Monarchowie Sprzymierzeni opuścili naszą Stolicę. Dnia 2go t. m. zrana o godzinie 3ciey Nayiaśnieyszy Cesarz ALEXANDER, a w kilka godzin późniey N. Cesarz Austryacki; ten ostatni prosto do *Wiednia*, pierwszy zaś do *Boulogne*, gdzie od trzech dni już oczekuie flotylla Angielska przeznaczona do przeiazdu Monarchow, i będąca pod wodzą Wielkiego Admirała W. Brytanii, Xięcia *Klarencyi*. Dziś dnia 4go za Nayiaśnieyszym Cesarzem Rossyyskim odiechał N. Król Pruski.

Rząd wydał następuiące ustawy: 1) Do dnia 15 t. m. skończyć się ma cała formacya woyska. Officerowie, którzy w tym przeciągu czasu przy swoich Pułkach, albo korpusach znaydować się nie będą, i nie staną przed Inspektorem, który się nową formacyą zatrudnia, uważani będą jako dobrowolnie oddalaiący się ze służby; 2) Według wyroku Królewskiego krzyżem woiennego orderu S. *Ludwika* są zaszczyceni: „Nasi kuzynowie (słowa są wyroku) Marszałkowie Francyi, *Moncey*, Xiąże (Duc) *Conegliano*, *Jourdan*, *Massena*, *Augereau*, *Soult*, *Brune*, *Mortier*, *Ney*, *Victor*, *Oudinot*, *Marmont*, *Macdonald*, *Suchet*, *Gouvion* St *Cyr*, *Lefebvre*, *Perignon*; (dodane są w tey ustawie tytuły Xiążąt tym Marszałkom, którzy mieli tę dostoyność) Oprócz tych, otrzymali tenże order, Minister Marynarki Baron *Mallouet* i 39 Jenerałow Leytnantow, między którémi, *Lauriston*, *Lecourbe*, *Souham*, *Maison*, *Latour-Maubourg*, *Nansouty*, *Sebastiani* i inni. — 3) Całemu woysku wypłacony ma bydź żołd zaległy jeszcze za jeden miesiąc (Tak więc po przybyciu Ludwika XVIII, woysko już za trzeci miesiąc zaległą płatę odbiera.)

Rada miasta *Paryża* w rękodzielni broni w *Wersalu*, chcąc dadź dowod swoiey wdzięczności Rossyyskiemu Jenerałowi *Saken*, za jego trudy i starania o dobro Stolicy, w czasie sprawowania urzędu Gubernatora *Paryża*, kazała wygotować szpadę dyamentami ozdobioną, którą temuż Jenerałowi ofiarować miała. — Twierdzą, że Jenerał *Maison* ma bydź mianowany przez Króla Gubernatorem *Paryża*. — Od wczoray zaczęto zamurowywać strzelnice do obrony stolicy w murach tego miasta zrobione. O gdyby tak łatwo było w innych miastach zagładzić ślady tey nie-

szczęśliwey woyny! — Ponieważ woyna teraznieysza i pobyt tak wielu woysk w kraiu wypotrzebował nadzwyczaynie wielką ilość żywności, przeto wywoz zboża za granicę został surowie zakazany.

Aż do przybycia Ambasadora Austryackiego Hrabia *Bombelles* jako Poseł nadzwyczayny Austryacki znaydować się ma przy Dworze Francuskim.

(*z Gaz. Berl.*)

W ł o c h y.

Gazeta *Dostrzegacz Austryacki* zawiera wiadomość, że podług godnych wiary doniesień, rzeka *Pad* z iedney strony, a *Ticino* z drugiey, będą formowały granice posiadłości Austryackich we *Włoszech*.

Gazety Włoskie pod artykułem z *Rzymu* dnia 28go Maja donoszą o uroczystym wiezdzie Oyca Swiętego do *Rzymu*, który w dniu 24tym Maja miał mieysce. To wszystko, co długie i utesknione oczekiwanie, co miłość i radość ludu, doradzić mu mogła, ta cała świetność, iaką w tych czasach iaśniał *Rzym*, z powodu przybyłego tu Austryackiego woyska, pobytu Familii Królów, Hiszpańskiego i Sardyńskiego, ziazdu wielu Xiążąt, Kardynałów i Ministrów zagranicznych, to wszystko nadawało szczególną wspaniałość i uroczystość temu przybyciu. — Droga od *Ponte-molle* aż do *Porta del Popolo*, była Mirtami i kwiatami usłana, a okrzyki radości ludu trwały nieprzerwanie. — W bramie *del Popolo* Oyciec Swięty powitany był przez Senat, a Margrabia *della Valle* miał następną odezwę — „*Oycze Swiątobliwy! Jeżeli tryumfuie Religia, ieżeli się cieszy Swiat Katolicki, ieżli się weselą twoi wierni Poddani, ieżli* R z y m *nadewszystko, twoia Stolica, w radości opływa, tedy to wszystko iest skutkiem tey stałości umysłu, którąś W. S. w śród przeciwności i nieszczęść Kościoła i Tronu, okazać umiał! Senat w imieniu ludu Rzymskiego składa u stóp W. S. swoie nayczulsze dziękczynienie, i przynosi mu hołd tey wierności, którey statecznie w sercu swoim dochowywał. We wszystkich okolicznościach dał on niewątpliwe dowody swoiey czci i przywiązania, i sądzi się szczęśliwym, iż w pośród tych pomyślnych wypadków, które zrządziły powrót W. S. ma sposobność ie oświadczyć i prosić W. S. o Jego Oycowskie błogosławieństwo*" — *Na to Oyciec Swięty odpowiedział* „*Dziękuiemy Senatowi Rzymskiemu za uczucia, które Nam w Imieniu ludu Rzymskiego wyraził; wszystko to iednak nie od Nas, ale od Boga pochodzi*: „ Po tey odpowiedzi Oyciec Swięty tak Senatowi, iako i całemu ludowi dał swoie błogosławieństwo. Za każdym krokiem powiększała się ciżba ludu i wzrastało Jego uniesienie. Nakoniec Oyciec Swięty przybył do Kościoła Sgo Piotra, gdzie Król Sardyński przy drzwiach chciał ucałować Jego stopy, lecz Oyciec Swięty podniósł Go i uściskał. Ztamtąd udał się do Kwirynału, gdzie spocząwszy czas nie iaki, ukazał się potém na Balkonie i na prozbę ludu, dał mu swoie błogosławieństwo. — Wieczorem całe miasto przepysznie było iluminowane. Dnia 27go Król *Karol* IV, Jego małżonka i Xiąże Pokoiu oddali Oycu Swiętemu wizytę w pałacu *Kwirynalskim*. — Tegoż dnia *Lucian Bonaparte*, który Familią swoią ieszcze w *Anglii* zostawił, przybył do Rzymu, i wieczorem miał audyencyą u Oyca Swiętego. (*z Gaz. Wiedeń.*)

N i e m c y.

Od niższey Elby dnia 8go Czerwca n. s. Dnia 7go bank Hamburski otwarty został z funduszem 5,000,000 mark bankowych, i wszystko srebro oddane stopione zostało dla pomnożenia jego hipoteki. — Załoga Rossyyska w mieście naszem wynosi około 4000 ludzi, mamy jednak bardzo wielu na kwaterach Officerow. — W *Bremen* oczekuią deputowanych z *Hamburga* i *Lubeki* dla ułożenia nowego politycznego między miastami Hanzeatyckiemi związku, który maią przedstawić do potwierdzenia Monarchow Sprzymierzonych.

Do *Schonen* przybył pułk Szwedzki *Royale*, gdzie wktótce inne także się połączą, i pod Jenerałami *Adlerkreuz* i *Essen*, przeciwko *Norwegii* działać będą, jeśli Norwegianie w swoim oporze trwać nie przestaną.

Gazeta Ryska zawiera, że Kongres powszechny, który według Art. 32go traktatu z *Francyą*, ma się odprawić w *Wiedniu*, zgromadzi się tam dnia 16go, (4go) Lipca.

S z w a y c a r y a.

Podług wniesienia dyplomatyczney Kommissyi Seym na swoiém posiedzeniu 28go Maia postanowił: 1) Naradzania się względem aktu zjednoczenia są zakończone. 2) Przyięty proiekt ma bydź do dnia 11go Lipca przez wszystkie szczególne Kantony zatwierdzony. 3) Do końca Czerwca wszystkie Kantony maią zakończyć rewizyą form swoich szczególnych Administracyi. 4) W teraznieyszey posiadłości każdego Kantonu nic tymczasowie odmienionêm bydź nie ma. — Wyniesiony przez *Bonapartego* do stanu udzielności mały kray Walezyi, dnia 26go Maia wysłał własną swoią deputacyą do *Paryża* z prozbą do Mocarstw Sprzymierzonych, aby mógł należyć do związku Szwaycarskiego.

W. B r y t a n i a

z Londynu 27go Maja n. s. Pan *Forster*, iako Poseł do *Kopenhagi*, dla ułatwienia trudności zachodzących względem *Norwegii*, miał pozawczoray długą rozmowę z Sekretarzem Stanu Hrabią *Liverpool*, i otrzymał ostatnie instrukcye. Uda się on wkrótce w podróż do *Danii*. Słychać, że Pan *Morrier* ma w tymże celu odiechać do *Norwegii*. — Lord *Hill*, który iako Naczelny Dowódzca woysk naszych udaie się do Ameryki, przybył z Francyi do *Dower*, i z wielkiém uniesieniem radości mieszkańców był przyięty. Pod nim dowodzić będą Jenerał Leytnat *Clinton* i Jenerał Majorowie, *Kempt*, *Packeham*, *Robinson* i *Barnes*. Ta część woyska, która z *Plymouth* do *Ameryki* popłynąć miała, odebrała pozawczoray rozkaz wstrzymania się do dalszego rozrządzenia. — W przeiezdzie N a y i a ś n i e y s z e g o C e s a r z a ALEXANDRA i Króla Pruskiego, czwarty syn Xiążęcia Klarencyi, który ma służyć na morzu, służbę swoią na okręcie rozpocznie; trzey starsi synowie Xiążęcia służyć będą w woysku lądowém. — Xiąże *Meklemburg-Strelitz*, i Królewicz Wirtemberski są tu spodziewani; a Xiąże Następca *Oranii*, który dotąd incognito mieszkał w prywatnym Domu iednego Bankiera, złożył teraz swoie incognito, i oddał wizytę Xiężniczce *Karolinie*. — W i e l k a X i ę ż n a, X i ę ż n a D z i e d z i c z n a O l d e n b u r s k a, chcąc widzieć to wszystko co iest w *Anglii* godnym uwagi, odwiedziła w tych dniach wielkie roczne zgromadzenie Kwakrów w *Houndsditsch*.

Rossyyskie liniowe okręty, które przy wybuchnieniu teraznieyszey woyny, stały w portach Angielskich, powracaią teraz w dwóch dywizyach do *Kronsztadu*.

Traktat pomiędzy *Anglią i Ameryką* Północną ma bydź układany, w *Hadze*: ze strony W. Brytanii traktuie Admirał Lord *Gambier*, ze strony zaś Amerykańskiey iest pięciu Pełnomocników, to iest, Panowie, *Bayard*, *Gallatin*, *Clay*, *Russel i Adams*.

Rząd ułożył sobie *Indye Wschodnie* uczynic grobem do umorzenia długu narodowego na przyszłość. Wysłany tam Gubernator Jeneralny, Lord *Moira*, po upłynieniu czasu dzierżawy Kompanii, sprawować będzie od Korony Urząd Wice Króla.

Lucian Bonaparte w przeszłym tygodniu za pozwoleniem Rządu wyiechał z *Anglii* dla udania się do *Rzymu*, i po zawczoray wylądował w *Roterdamie*. Towarzyszył mu ieden Włoski Duchowny i dwóch służących. W *Roterdamie* odwiedził kilka osób, do których miął listy. Starał się powziąć wiadomość o swoich braciach i siostrach, a nayszczególniey pytał o swoią matkę, i ucieszyła go nowina, iż ta udała się do Rzymu. Twierdzą, że ta Niewiasta zgromadziła wielkie skarby; przewidywała albowiem zawsze, co nastąpić miało. (*z Gaz. Berlin.*)

Hiszpania

Gazeta Ryska zawiera, że gdy Król *Ferdynand* ociągał się z przyięciem konstytucyi, proponowano *Kortezom*, aby koronę bratu Jego, *Don Carlos* ofiarowały. Z drugiey strony mówią, o protestacyi Króla *Karola* IV. do Monarchów Europy, w którey abdykacyą swoią za wymuszoną oświadcza, i upomina się o powrócenie należney mu Korony. — Kiedy wyrok, przez który *Ferdynand* rozwiązuie Stany *Cortes*, był ogłoszony w *Madrycie*, dzienniki tey Stolicy uskarżały się: „iż geniusz złego nie przestał ieszcze prześladować wiernych Hiszpanów" — Dzienniki Angielskie w mocnych bardzo wyrazach wspominaią o zasługach *Kortezów*, w utrzymaniu nie podległości Hiszpańskiey, i uratowaniu *Ferdynanda*. Przypisuią one postępek tego Króla Xięciu Infantado i Jenerałowi *Copons*, obudwom dawnym poufałym przyiaciołom *Xięcia Pokoiu*.

Pospólstwo z Madrytu i z okolic w uniesieniu swoiego przywiązania do Króla ciągnęło woz Jego od *Aranjuez* aż do *Madrytu*, o 24 wiorst odległości. Po przybyciu Króla, aresztowano więcey ieszcze osób, i złożono kilku urzędników przez Regencyą ustanowionych. Dotychczasowy Gubernator *Kadyxu* oddalony od służby. Jednakże ze wszystkiemi aresztowanemi łagodnie się bardzo obchodzą. Xiąże *San Carlos*, dawny Nauczyciel Króla, iest człowiek oświecony, a Minister Sprawiedliwości *Macanaz* w swoich podróżach nabył wiele wiadomości.

z Madrytu 20go Maja. W wielu miastach Królestwa mianowicie w *Kordubie* i w *Sewilii* pospólstwo tak daleko zaszło w swoiey gorliwości dla Króla, że w czasie jego pobytu w *Walencyi*, i pomimo jego wiadomosci, złożyło urzędnikow publicznych przez Regencyą ustanowionych i wprowadziło na powrót *Inkwizycyą*. Król to zganił, i wszystkim Gubernatorom prowincyi rozkazał, aby nie dopuszczali żadnych samowolnych postępkow; dodaiąc, że sam sobie zostawia wprowadzenie potrzebnych odmian. Bydź więc może, iż wprowadzenie *Inkwizycyi*, jak o tém zawcześnie rozeszła się wiadomość, nie jest jeszcze zupełnie postanowione. — Kardynał *Bourbon*, Prezydent dotychczasowey Regencyi, otrzymał rozkaz udania się do *Toledu* swoiey Arcy-Biskupiey Stolicy, a jeden z Ministrów Stanu przez Regencyą mianowany, *Pan Luvando*, który był pierwey Kapitanem fregaty, musiał odjechać do *Kartageny*, i tam znowu przyiąć dowództwo swoiey fregaty.

Twierdzą, że Król w czasie swoiey niewoli we Francyi korzystał ze znayduiącey się w zamku *Valencay* Biblioteki Xięcia *Beneventu*, i że umysł swóy wielą wiadomościami wzbogacił. — Z naszey *Ameryki* przychodzą pomyślne wiadomości; i jeżeli woyska, które się tam przeprawić maią, będą rozsądnie użyte, wątpić nie należy, że władza naszego Monarchy na drugim świecie tak szczęśliwie uznana będzie, jak została uznana w *Europie*. (z *Gaz. Berl.*)

Turcya

z Konstantynopola 13go Maja n. s. Dnia 29go przeszłego Kwietnia tuteyszy *Dywan* otrzymał gońca z armii Sprzymierzoney z doniesieniem, że 31go marca n. s. N. Cesarz Rossyyski, na czele woysk swoich, wszedł do *Paryża*. W kilka dni późniey przybył drugi goniec z potwierdzeniem tey nowiny, a nakoniec trzeci z wiadomością o przywróceniu na tron Francuski Króla Ludwika XVIII, o złożeniu *Bonapartego* i o zasłaniu go na wyspę *Elbę*. Te ważne nowiny napełniły radością wszystkich dobrze myślących, a przywiodły do milczenia tych, którzy już nadawali inny obrót sprawom Europy. — Z powodu otrzymaney tu wiadomości o szczęśliwem przybyciu *Papieża* do swoiey Stolicy, było odprawione w tuteyszym Katolickim Kościele nabożeństwo dziękczynienia. Celebrował na niém Arcy-Biskup Katolicki *Fonton*; przyczem Ewangelia czytana była w Łacińskim, Greckim, Ormiańskim i Arabskim języku. Po zakończeniu nabożeństwa sam Arcy-Biskup miał kazanie, w którém, między innemi, wynosił chwałę Monarchow Sprzymierzonych, obdarzaiących *Europę* pokoiem, swoboda i szczęściem. — Aktualny Kamerher Rossyyski *Balk Polew*, podrużuiący po różnych kraiach, przepędziwszy tu więcey roku, dnia 1go Maja popłynął do *Warny*; skąd przez *Bukarest* myśli się udadź do *Wiednia*. (z *Pocz. Półn.*)

WIADOMOSCI ROZMAITE.

Gazeta Ryska (*Zuschauer*) podaie z gazet Berlińskich, do traktatu zawartego z Francyą następne artykuły dodatkowe, z każdém w szczególności z Wielkich Mocarstw Sprzymierzonych zawarte. — Między *Rossyą* i *Francyą* artykuł dodatkowy stanowi: iż ponieważ Xięstwo Warszawskie, od czasu jak przez woyska Rossyyskie osadzone zostało, znayduie się pod Rządem tymczasowym przez toż Mocarstwo ustanowionym, przeto obie strony w równey liczbie mianować będą osóbną Kommissyą, która się oszacowaniem, likwidacyą i urządzeniem tego wszystkiego, co się ściąga do wzaiemnych pretensyi, zatrudni. — Artykuł dodatkowy między *Anglią* i *Francyą* zawiera. 1) Ze Francya na następnym Kongressie, połączy się z Anglią, dla skłonienia wszystkich Chrześciańskich Mocarstw do zakazania handlu niewolników, i że w każdym przypadku Francya że swoiey strony w przeciągu lat pięciu ten handel zupełnie uchyli; w tym zaś czasie, nie będzie on przez nią cierpiany, tylko w Koloniach do niey należących. 2) Że będzie ustanowiona Kommissya dla obliczenia w zaiemnych nakładów na utrzymanie ieńców woiennych. 3) Ze ieńcy woienni przed swoim uwolnieniem obowiązani są zaspokoić prywatne swoie długi, albo też za nie stawić poręką. 4) Ze obiedwie strony sekwestr włożony wzaiemnie na maiątki obustronnych poddanych uchylą, i Francya z taką sprawiedliwością poddanych Angielskich traktować będzie, z iaką Francuscy będą traktowani w Anglii: że nakoniec Anglia, dla zatarcia wszelkiego śladu tey epoki nieszczęść, po uczynioney likwidacyi, i gdy wszystkie inne warunki dopełnione zostaną, zrzecze się przewyżki summ na utrzymanie większey liczby ieńców Francuskich wydanych. 5) Względem stosunków handlowych obie strony przyrzekaią się porozumieć tak, aby stąd iak nayweiksze dobro dla ich narodów wyniknąć mogło. — Artykuł dodatkowy z *Austryą* stanowi: — Skutki trakratu Prezburskiego i Wiedeńskiego roku 1805 i 1809, ile przez warunki ninieyszego traktatu nie byłyby uchylone, uważać się maią wyraznie za zniszczone na zawsze i Francya obowiązuie się odwołać i uchylić wydane wyroki przeciwko Francuskim albo mniemanym Francuskim poddanym, którzy byli lub są w służbie Austryackiey. (Ten ostatni warunek znaydūie się także w artykule dodatkowym z Prussami, o którym iuż donieślismy w przeszłym Numerze tey gazety.)

— Matka Xięcia *Eugeniusza*, zostawiła po sobie nadzwyczaynie kosztowny maiątek ruchomy, wielką liczbę dzieł sztuki w zabytkach starożytności, posągów, obrazów i malowideł. Ciało iey dnia 2go Czerwca z zamku *Malmaison* przeprowadzone zostało do Kościoła Parafialnego *Ruel*. Wszyscy Marszałkowie, wielka liczba Francuskich i obcych Jenerałów, między którémi znaydował się Xiąże Meklemburski, assystowali przeprowadzeniu ciała. Arcybiskup *de Tours* miał mowę pogrzebową. Zmarła w ostatnich godzinach pocieszała się tą myślą, iż starała się, ile mogła, osuszać łzy nieszczęścia, a nigdy żadna z iey przyczyny nie płynęła.

— Gazeta Ryska zGazet Niemieckich donosi; że gdy Król Francuski z naywiększą usilnością stara się przywrócić porządek, duch iakiś niepokoiu i zamieszania szerzy się po Francyi. Przeciwne sobie partye są w niezgodzie, a pisma ulotne, których wielka liczba krąży, roziątrzaią niechęci i utrzymuią umysły w ustawicznem wzburzeniu. Te iednak wszystkie wiadomości, które gazety Niemiec południowych rozgłaszaią, są datowane iednym albo dwo-

ma dniami wcześniey, od zawarcia i podpisania pokoiu.

— Gazety Francuskie czyniąc uwagi nad teraznieyszym traktatem, twierdzą, iż ten iest korzystnieyszy i chwalebnieyszy, niż ów, do którego się Francya przy końcu siedmioletniey woyny w 1763 przymuszoną bydź widziała; godnieyszy przyięcia, niżeli ten, który Hollendrowie *Ludwikowi* XIV. ofiarowali, i daleko pomyślnieyszy nakoniec od tego, który miał podpisać *Bonaparte*. — W rzeczy samey, mógłże się spodziewać narod w okolicznościach obecnych, iż nie tylko cała iego posiadłość nienaruszona mu pozostanie, ale ieszcze z zaokrągleniem granic, i wzmocnieniem we względzie woiennym, w ludności od 7miu do 800,000 ludzi pozyska? Oprócz tego odbieramy większą część naszych osad, i otwieraią się nam na nowo widoki handlu, który stał się nieuchronną potrzebą wszystkich narodów Europy.„

— Dnia 30go Maja, Deputacya zgromadzenia rękodzielników Francuskich miała szczęście mieć audyencyą u Xiężney *Angouleme*. Będący na iéy czele w mowie swoiéy do Xiężney, polecaiąc Iéy opiece los Francuskich rękodzielni, wyraził, iak wiele iéy przykład dobrego dla fabryk Oyczystych zrządzić może. — Xiężna w odpowiedzi swoiey zapewniła Deputacyą, że nie zaniedba czynić tego wszystkiego, co tylko będzie w iéy mocy, dla pomnożenia i wzrostu fabryk Królestwa.

— Gazety Wiedeńskie pod artykułem z wyspy *Elby* donoszą, że *Bonaparte* trudni się Administracyą tego małego Kraiu, że mianował osoby do rady, których Prezydentem wyznaczył *Bertranda*, a Wice Prezydentem *Drouota*. — Przeciwnie gazety Angielskie twierdzą, że *Bonaparte* wcale nie iest tak wesoły, iakim go Włoskie bydź mienią: że często w takie wpada zamyślenie, iż zupełnie traci przytomność.

— Dnia 5go Czerwca Jenerał *Tauenzien*, dowódzca korpusu 4go armii Pruskiey, przybył do *Kassel*, gdzie także nadciagnął pierwszy pułk milicyi Elbiańskiey z 3,500 ludzi złożony.

— Gazeta Ryska donosi, że 12go Maja stracono w *Paryżu* 8miu Francuzów, którzy przebrani w ubiór kozaków, rabowali w okolicach.

— W teyże gazecie czytamy, że Xiąże *Brezylii* nie powróci do Europy, iak powszechnie mówią w *Londynie*, albowiem podeszła w wieku Królowa boi się morskiey podróży.

— Lord *Cochrane* dowodzący flotą przeciwko Ameryce, wydał odezwę, przez którą wszystkie porty Stanów ziednoczonych Ameryki, wyiąwszy *Newhampshire*, *Massachusets*, *i Maine*, za będące w stanie oblężenia ogłosił.

— Gdy Anglicy weszli do *Antwerpii*, znaleźli tam 17 liniowych okrętów (4 od 110 dział inne od 80) 3 fregaty i inne statki, tak daleko posuniene w robocie, iż przed przyszłą zimą byłyby mogły wyyśdź na morze — Na *Skaldzie* stały gotowe do żeglugi 21 okrętów liniowych, 10 fregat i wiele innych mnieyszych.

— Woyna w *Mexyku* między Hiszpanami i *Insurgentami* toczy się z wielkiém roziątrzeniem — Obiedwie strony zabiiaią wzaiemnie ieńców — Jenerał Hiszpański *Lianos* kazał niedawno razem 700 zamordować.

OBWIESZCZENIE.

1. Kommissya Sądowa Edukacyyna na Gubernie Litewskie, Białoruskie, Mińską i Obwód Białostocki ustanowiona do wiadomości podaie. — Iż dla wyręczenia tak samey summy kapitalney funduszu Edukacyynego rubli srebrnych 12,333 kopiejek 33 i ćwierć, jakoteż i procentow od niey z powodu niewypłatności zaległych, Dobra Ewikcyyne Wiacior do dziedzictwa Witebskiego Chorążego Hiaski należące, determinowane zostały do wyprzedania przez publiczną licytacyą w przeznaczonych trzech terminach, dnia 29 Maja, 4 Junii, i dnia 10 tegoż miesiąca Junii roku idącego, a dla uwiadomienia o tém życzących nabydź takowe Dobra, Kommissya potrzykroć uczyniła Obwieszczenie w Gazecie Kuryera Litewskiego i dla opublikowania exemplarze tegoż Obwieszczenia przesłała przy kommunikacyach Rządom Gberniow Litewskich, Białoruskich, Mińskiey i Prowincyi Białostockiey. — Ze zaś w oznaczonych wyż terminach nikt do licytacyi pomienionego maiątku Wiaciora nie oświadczył się; przeto Kommissya naznacza jeszcze trzy termina, to jest. *pierwszy* w dniu 15 Julii, *drugi* w dniu 17 Augusta, *trzeci* i ostatni w dniu 16 Septembra roku bieżącego 1814. — Zyczący zatym pomienione Dobra Wiacior nabydź czy to za gotowe pieniądze, czyli przez zabespieczenie summy kapitalney na pewney, swobodney i summie tey z przyliczonemi procentami odpowiedney Ewikcyi, wzywaią się, aby na powyżey oznaczone termina licytacyi w mieście Wilnie w Sali posiedzeń tey Kommissyi, w Domu na Ulicy Zamkowey pod Nrem 107 sami przez siebie lub umocowanych do tego jawili się. — O czém dla wiadomości do Gazety Kuryera Litewskiego podadź i dla opublikowania po Guberniach Litewskich, Białoruskich, Mińskiey i Obłasti Białostockiey przy kommunikacyach Rządom Gubernskim exemplarze Obwieszczenia przesłać Kommissya Kancellaryi swoiey zaleca. — Datt w Wilnie dnia 12 Junii 1814 Roku:

Sowietnik Stanu Ant. Dyz. Lachnicki Kom:
Regent Franciszek Kalicki.

OSWIADCZENIE

1 Roku tysiąc ośmset czternastego miesiąca Maja dwódziestego siódmego dnia.

Przed Aktami Grodzkiemi Powiatu Trockiego stawaiąc osobiście niżey podpisany Józef Marcinkiewicz Chor. Ziem. Powiatu Wileńskiego, następne zanasza Oświadczenie; zeszła Appolonia z Marcinkiewiczów Lacka Półkownikowa, przez ostatnią Testamentową dyspozycyą dnia dwódziestego piątego Januarij tysiąc ośmset dziesiątego roku, uczynioną, rozpisała summę na maiątku Wysokim Dworze z attynencyami w Powiecie Trockim opartą i dla niey należną na różne Osoby, postanawiaiąc niżey podpisanego za Exekutora woli w Testamencie wyrażoney, niżey podpisany odpowiadaiąc położoney na mnie ufności gorliwie exekwowałem to przeznaczenie, lecz gdy w Testamencie niektórzy wyż rzeczeni Donataryuszowie, którzy w czasie czyniącego się Testamentu potrzebowali Opieki, dopiéro przestali bydź nieletniemi, a więc i zapisaną własnością zarządzić naydują się w stanie, z tego przeto powodu exekucya powierzonych mi przez Testament obowiązków ustawać powinna — Złożywszy więc w Kancellaryi niniejszey pod osóbnym Regestrem Dokumenta WW. Donataryuszom posługuiąc, Exekutorstwa wyżey pomienionego Testamentu zrzekam się — u tego Oświadczenia podpis samego Aktora następny: Józef Marcinkiewicz Chor. Ziemski Powiatu Wileńskiego. Jakowe Oświadczenie z Protokułu Potocznego Grodzkiego Powiatu Trockiego Eorundem pod Pieczęcią Urzędową Grodzką tegoż Powiatu stronie rekwiruiącey iest wydane.

Zgodno: Michał Tomaszewicz Grodz Pttu Trockiego Regent.

Nowe Xiążki

1 Roku 1814. dnia 15go Msca Czerwca w Drukarni XX. Missyonarzów w Wilnie wyszła z druku *Rozprawa o Znaiomości Nauk Teologicznych równie Osobom Swieckim iako też Duchownym potrzebney.* Przez X. Józefa Konstantyna Bogusławskiego Swiętey Teologii Doktora, Kanonika Wileńskiego. Cena złotych 2.

Dozwala się drukować — Z. Niemczewski Członek Komitetu Cenzury. W Drukarni Dyecezalney u XX. Missyonarzów